

Beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2025

Februari 2021

1. Inleiding

In 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in werking getreden. Door deze wet heeft de gemeentelijke schuldhulpverlening een wettelijke basis gekregen. In de Wgs is in artikel 2 de verplichting opgenomen dat de gemeente voor een periode van maximaal vier jaar een plan vaststelt dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners van zijn gemeente.

In de afgelopen jaren was dit plan onderdeel van het bredere beleidsplan Armoede en Schuldhulpverlening. Er is aanleiding deze keer een apart plan voor de schuldhulpverlening vast te stellen. Deze aanleiding ligt in het kabinetsplan Actieplan Brede Schuldenaanpak en in de wijziging van de Wgs die op 1 januari 2021 in werking is getreden. De twee belangrijkste wijzigingen van de Wgs zijn de mogelijkheden voor gemeenten om informatie te krijgen over betalingsachterstanden (de zogeheten vroegsignalering) en het recht om advies uit te brengen aan de kantonrechter bij een verzoek om beschermingsbewind. Daarnaast is in de Wgs opgenomen dat de gemeenteraad bij verordening dient te regelen welke maximale termijn wordt gehanteerd voor de termijn waarbinnen een beschikking moet worden afgegeven bij een verzoek om ondersteuning.

Dit beleidsplan beschrijft de ambities van de gemeente Dalfsen op het terrein van schuldhulpverlening. De algemene doelen van dit beleid zijn:

- Het voorkómen dat mensen in de schulden terecht komen (preventie);
- Het tijdig in actie komen als er signalen zijn dat de financiële situatie van mensen problematisch dreigt te worden;
- Het ondersteunen van mensen met schulden, zodat hun problemen zich niet verergeren;
- Het ondersteunen van mensen met problematische schulden door middel van een schuldregeling, zodat zij uitzicht krijgen op een schuldenvrije toekomst.

In paragraaf 2 wordt dieper op de plannen van het kabinet ingegaan en de gewijzigde Wgs. In paragraaf 3 wordt meer concreet aangegeven op welke manier uitvoering wordt gegeven aan de schuldhulpverlening. In paragraaf 4 is aangegeven welke kosten zijn gemoeid met de schuldhulpverlening.

2. ACTIEPLAN BREDE SCHULDENAANPAK

In mei 2018 is door het kabinet de Kamerbrief brede schuldenaanpak naar de Tweede Kamer gezonden. De brief begint met een schets van de omvang en oorzaken van de schuldenproblematiek. In Nederland heeft één op de tien huishoudens te maken met problematische schulden en voor één op de vijf huishoudens bestaat het risico om met problematische schulden te maken te krijgen. In totaal betreft het 1,4 miljoen huishoudens met risicovolle of problematische schulden.¹ 1,2 miljoen van deze huishoudens zijn niet bekend bij de formele schuldhulpverlening en 200.000 huishoudens zijn wel bekend en geregistreerd bij (schuld)hulpverlenende instanties of via de wettelijke schuldsanering natuurlijke personen.² Deze aantallen zijn voor het kabinet aanleiding in te zetten op een brede aanpak voor de schuldhulpverlening. De maatregelen uit het actieplan brede schuldenaanpak bevatten een aantal onderdelen.

¹ De verdeling over de gemeenten is niet bekend. De gemeente Dalfsen kent 11.400 huishoudens. In theorie betekent dit dat ca. 1100 huishoudens in Dalfsen risico lopen op problematische schulden indien de spreiding over Nederland evenredig is.

² Huishoudens met een risico op problematische schulden kunnen worden afgemeten aan de hand van vijf risico-indicatoren:

- Meer dan drie soorten achterstallige rekeningen hebben vanwege financiële redenen, en/of:
- Een of meer achterstallige rekeningen hebben vanwege financiële redenen in de categorieën hypotheek, huur, elektriciteit, gas of water, ziektekostenverzekering, en bij de afbetaling van leningen of afbetalingsregelingen, en/of:
- De (totale) omvang van de achterstallige rekening(en) bedraagt meer dan 500 euro en/of:
- Minstens vijf keer per jaar rood staan voor een gemiddeld bedrag van 500 euro en/of:
- Een creditcardschuld hebben van meer dan 500 euro.

2.1 Incassomaatregelen

Een eerste pakket aan maatregelen heeft betrekking op de Rijksincassovisie. Deze visie heeft tot doel om overheidsinstanties meer samen te laten werken, zodat beter rekening wordt gehouden met de mogelijkheden en omstandigheden van mensen met schulden. De visie is geschreven vanuit het perspectief van de schuldenaar. Immers, iedereen heeft slechts één afloscapaciteit, ook als er verschillende schuldeisers aan de deur kloppen.

Belangrijke maatregelen vanuit de rijksoverheid zijn onder andere:

- a. de vereenvoudiging van de beslagvrije voet
- b. verbreding van het beslagregister en de invoering van een breed moratorium.

Ad. a. De vereenvoudiging van de beslagvrije voet

Beslaglegging is de laatste stap van een invorderingstraject: de schuldenaar kan of wil zijn schuld niet betalen en uiteindelijk laat de schuldeiser beslag leggen op eigendommen of tegoeden van de schuldenaar. Als er beslag ligt op iemands inkomen, moet de deurwaarder rekening houden met de beslagvrije voet. De wet regelt dat er een gedeelte van het inkomen (salaris of uitkering) moet worden vrijgelaten om de vaste lasten te kunnen betalen. Dit deel wordt de beslagvrije voet genoemd. Als er beslag gelegd is, wordt het inkomen boven de beslagvrije voet door iemands werkgever of uitkeringsinstantie rechtstreeks overgemaakt aan de deurwaarder, totdat de schuld is betaald. De huidige berekening van de beslagvrije voet is complex. Mensen met schulden moeten veel gegevens verstrekken om hun beslagvrije voet te laten berekenen. Als niet alle gegevens goed worden meegenomen – denk aan kosten voor zorgverzekering, woonlasten en toeslagen – dan kan de beslagvrije voet lager uitvallen. Dit gebeurt met enige regelmaat. Met als gevolg dat een schuldenaar te weinig geld heeft om rond te komen en schuldeisers verkeerde verwachtingen hebben over de aflosmogelijkheden van de schuldenaar.

Op basis van de nieuwe wet dient in een beslagsituatie een schuldenaar in ieder geval 5% van zijn totale netto-inkomsten uit arbeid of van zijn uitkering in te zetten voor de aflossing van zijn schulden. Bij lage inkomens bedraagt de beslagvrije voet daardoor 95% van dit inkomen. (Voorheen was dit 90%.) Bovendien zorgt de wet dat de berekening van de beslagvrije voet eenvoudiger wordt en het proces van beslaglegging zo wordt ingericht dat beslagleggende partijen beter op de hoogte zijn van elkaars incassoactiviteiten. Bij meerdere beslagen wordt één beslagleggende partij de coördinerende deurwaarder (CDW) die het aanspreekpunt is voor de schuldenaar voor wat betreft de beslagvrije voet en de voortgang van de aflossing. Dit maakt het overzichtelijker voor de schuldenaar.

Ad. b. Verbreding beslagregister en breed moratorium

Per 1 januari 2016 is het landelijke beslagregister van start gegaan, dat door deurwaarders geraadpleegd moet worden. Het beslagregister is een goed instrument om te voorkomen dat verschillende schuldeisers tegelijkertijd beslag leggen en burgers daardoor onder het bestaansminimum terechtkomen.

Bij voortdurende incasso's wordt de precaire financiële situatie van iemand met schulden verder gedestabiliseerd, waardoor de inzet van schuldhulpverlening kan worden gefrustreerd. Om dergelijke situaties aan te kunnen pakken kan een zogeheten breed moratorium worden ingesteld. Hiermee kan de rechter op verzoek van de gemeente een breed moratorium vaststellen voor een inwoner met schulden. Het moratorium houdt in dat in die periode (maximaal een half jaar) deurwaarders, incassobureaus en de overheid zich dienen te onthouden van incasso-activiteiten en geen beslag mogen leggen op goederen, inkomen of uitkering. Zo heeft de schuldenaar met hulp van de schuldhulpverlening de kans om alle zaken op een rij te zetten en tot een stabiele financiële situatie te komen, van waaruit hij of zij betalingsafspraken kan maken.

2.2 Overige maatregelen

Adviesrecht gemeente bij beschermingsbewind

In de afgelopen 10 jaar is een enorme stijging geweest in het aantal personen dat onder bewind is gesteld. Als reden hiervoor wordt wel de wetswijziging in 2014 genoemd waardoor niet alleen mensen wegens "onvermogen" in aanmerking komen voor beschermingsbewind, maar ook vanwege het

“hebben van schulden” (ook wel “verkwisting” genoemd). Verder is door de overheveling van de Begeleiding van de AWBZ naar de Wmo in 2015 een deel van de Begeleiding eruit gehaald en min of meer verplaatst naar de bewindvoering. Maar dit verklaart niet volledig de stijging. Vóór 2014 was ook al een stijging waar te nemen. Wellicht is de stijging van de bewindvoering een symptoom van de steeds ingewikkelder wordende maatschappij. Bij instanties wordt iedereen geacht zelf z'n zaakjes via internet te regelen en als je er niet uitkomt kun je een helpdesk bellen. Voor veel Nederlanders werkt dit prima, maar een deel van de mensen heeft niet de bureaucratische of digitale vaardigheden om hieraan te kunnen voldoen. De stijging kan ook voortkomen uit de een simpele vraag-aanbod-logica. Er is gewoon behoefte aan hulp bij financiën en aan bewindvoering, en daar spelen aanbieders op in. Zodoende is een steeds grotere bedrijfstak van schuldhulpverlening en bewindvoering ontstaan.

De kosten van de bewindvoeringen worden voor een groot deel door de gemeente betaald via de bijzondere bijstand, terwijl de gemeenten nauwelijks grip hebben op de instroom van de bewindvoeringen. Mensen kunnen zonder tussenkomst van de gemeente naar de kantonrechter gaan (vaak vergezeld van de betreffende bewindvoerder) en de rechter verzoeken om bewindvoering uit te spreken. Met de uitspraak van de rechter in de hand, kan de aanvraag bijzondere bijstand voor de kosten van bewindvoering bij de gemeente worden gedaan.

In de nieuwe Wgs krijgen de gemeenten adviesrecht. Dit heeft tot doel gemeenten in staat te stellen hun regierol bij schuldhulpverlening beter te vervullen en bij te dragen aan de samenwerking tussen gemeenten, rechtbanken en beschermingsbewindvoerders. Dit wordt bewerkstelligd doordat de gemeente in de gevallen waarin beschermingsbewind is ingesteld en sprake is van problematische schulden het recht krijgt advies uit te brengen. Hoe vaak van dit adviesrecht gebruik kan worden gemaakt is nog niet bekend.

Aanpassing Wgs: nadruk op vroegsignalering en gegevensuitwisseling

De Brede schuldenaanpak wil vroegsignalering van problematische schulden versterken en zet in op snellere en betere schuldhulpverlening. Om dit te realiseren is de Wgs gewijzigd om gegevensuitwisseling voor schuldhulpverlening te faciliteren en tegelijkertijd naleving van de AVG te waarborgen. Voor schuldhulpverlening is veel informatie nodig over de (financiële) situatie van de persoon met schulden. Een betere ontsluiting van persoonsgegevens kan de schuldhulpverlening effectiever maken. Tegelijkertijd roept deze gegevensuitwisseling vragen op over de bescherming van privacy. Met de wetwijziging wordt beoogd de Wgs te verduidelijken, zodat een kader ontstaat over wat wel en niet mag bij gegevensuitwisseling voor vroegsignalering van schulden. Concreet betekent dit dat gemeenten de beschikking krijgen over gegevens van betalingsachterstanden van nutsbedrijven (energie, gas, water) en van verhuurders. De gegevens komen via een landelijk knooppunt beschikbaar.

In het algemeen kunnen gegevens die voor een bepaald doel zijn verkregen niet zo maar voor een ander doel worden gebruikt. Bij schuldhulpverlening is het juist wel zaak om gegevens (“signalen”) te verkrijgen die kunnen duiden op financiële problemen. Schuldhulpverleners hebben bepaalde bevoegdheden om signalen van anderen dan de burger zelf te gebruiken om de mensen die hulp nodig hebben te vinden. Deze bevoegdheden zijn ruwweg via drie methoden te gebruiken:

1. intern verwijzen

Er is sprake van intern verwijzen als de gemeente binnen de eigen organisatie geregeld heeft dat burgers die in beeld zijn bij de gemeente (meestal door gebruik van regelingen en voorzieningen), in geval van gesignaleerde (dreigende) problematische schulden, worden doorgeleid naar de schuldhulpverlening.

2. extern doorverwijzen.

Er is sprake van extern doorverwijzen wanneer de gemeente afspraken heeft met bedrijven en instellingen dat zij klanten waarvan zij vermoeden of weten dat er sprake is van (dreigende) problematische schulden, verwijzen naar de gemeente. De klanten nemen zelf contact op (eventueel met hulp van de verwijzer).

3. signaleren door derden.

Er is sprake van signalering door derden als de gemeente afspraken heeft met bedrijven en instellingen dat deze zelf signalen afgeven aan de gemeente wanneer zij vermoeden of weten dat er sprake is van (dreigende) problematische schulden bij hun klanten. Het kan gaan om feitelijke gegevens als betalingsachterstanden, maar ook om andere signalen. De signalen worden afgegeven met of zonder medeweten van de klanten, maar niet door de klanten zelf.

Andere wijzigingen van de Wgs hebben betrekking op het proces. Gemeenten moeten bijvoorbeeld in een verordening vastleggen binnen welke termijn cliënten een beschikking krijgen op hun melding voor schuldhulpverlening. Verder dienen gemeenten een plan van aanpak te maken voor cliënten die een melding doen voor schuldhulp.

2.3 Gevolgen Coronacrisis

Sinds maart 2020 heeft ons land te maken met de Coronacrisis. Een ongekende gebeurtenis met grote maatschappelijke en economische gevolgen. Het kabinet heeft een uitgebreid steunpakket vastgesteld om ondernemers en werknemers zo goed mogelijk door de crisis te helpen. Maar niet alle gevolgen kunnen worden weggenomen waardoor het niet is uit te sluiten dat veel mensen hun baan kwijtraken en in financieel zwaar weer terecht komen. Alhoewel op dit moment nog geen substantiële toename te zien is bij de schuldhulpverlening, is de kans aanwezig dat toch een effect ontstaat op de gemeentelijke schuldhulpverlening.

3. GEMEENTELIJKE AANPAK

3.1 Hoofdpunten uit Beleidsplan 2019-2023

In artikel 2 van de Wgs is bepaald dat voor de uitvoering de gemeenteraad een plan vaststelt:

1. De gemeenteraad stelt een plan vast dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners van zijn gemeente.
2. De gemeenteraad stelt het plan telkens voor een periode van ten hoogste vier jaren vast. Het plan kan tussentijds gewijzigd worden.
3. Het plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid betreffende integrale schuldhulpverlening en het voorkomen dat personen schulden aangaan die ze niet kunnen betalen.

Zoals in de Inleiding is vermeld heeft de gemeente Dalfsen het beleidsplan voor de schuldhulpverlening gecombineerd met het armoedebeleid. In januari 2019 is het beleidsplan Armoede en Schuldhulpverlening 2019-2023 door de gemeenteraad vastgesteld. De inhoud van dit plan is nog steeds relevant en voldoet ook aan de gewijzigde Wgs. De belangrijkste (uitgangs-)punten uit dit beleidsplan zijn de volgende.

Uitgangspunten

Voor de schuldhulpverlening in de gemeente Dalfsen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd.

- a. Een brede doelgroep
- b. Maatwerk en vraaggerichte dienstverlening
- c. Een integrale aanpak
- d. Eigen verantwoordelijkheid van de burger
- e. Preventie, nazorg en vroegsignalering

Ad. a Brede doelgroep

De toegang tot schuldhulpverlening staat in principe open voor iedere inwoner vanaf 18 jaar met (dreigende) financiële problemen. Ook zelfstandige ondernemers kunnen een beroep doen op schuldhulpverlening. Als sprake is van recidive of fraude kan de toegang tot schuldhulpverlening worden geweigerd. We wegen de mogelijkheden en onmogelijkheden van schuldhulpverlening zorgvuldig af aan de hand van de feiten en individuele omstandigheden.

Ad. b Maatwerk en vraaggerichte dienstverlening

De hulpvraag van de klant staat centraal bij het zoeken naar een oplossing voor zijn financiële problemen. Financiële rust en stabiliteit van het huishouden staat voorop. Voor een structurele oplossing van de financiële problemen spelen naast financiële stabiliteit, de regelbaarheid van de schulden, de houding en het gedrag van de klant, de mate van zelfredzaamheid en de (financiële) vaardigheden van de klant een grote rol. We kijken naar welke dienstverlening het beste bijdraagt aan de participatie van de klant en aan het voorkomen van maatschappelijke kosten. Door op basis van maatwerk de juiste producten in te zetten, vergroten we de slagingskansen van een traject.

Ad. c Integrale aanpak

Schulden staan vaak niet op zichzelf. Mensen met schulden hebben over het algemeen problemen op meerdere leefgebieden. Vaak heeft het ontstaan van schulden te maken met “life events” zoals scheiding, verlies van werk, faillissement, ziekte of overlijden. Een integrale aanpak is daarom noodzakelijk. Bij het vaststellen van de hulpvraag kunnen alle onderdelen van het sociaal domein aan de orde komen. Er is aandacht voor het signaleren van eventuele (achterliggende) problemen en verwijzen we zo nodig gericht door naar andere instanties zoals het maatschappelijk werk, hulpverlening of vrijwilligersorganisaties.

Ad. d Eigen verantwoordelijkheid

Bij problemen gaan we er vanuit dat burgers die zelf oplossen en waar nodig en mogelijk hun sociale netwerk daarbij betrekken. Onze ondersteuning bij het oplossen of beheersbaar maken van een (problematische) schuldsituatie is niet onvoorwaardelijk. Aan schuldhelpverlening zijn verplichtingen verbonden en kunnen voorwaarden worden opgelegd. Het slagen van een traject hangt voor een groot deel af van de motivatie, eigen inzet en vaardigheden van de klant. Van de klant verwachten we dat hij zich inspant financieel zelfredzaam te worden. We zijn ons er van bewust dat niet elke burger in staat is om de eigen verantwoordelijkheid volledig te nemen en dat niet elke burger beschikt over voldoende vaardigheden om financieel zelfredzaam te worden. In dat geval passen we onze dienstverlening daarop aan.

Ad. e Preventie, nazorg vroegsignalering

Door aandacht voor preventie en nazorg willen we het (opnieuw) ontstaan van schulden voorkomen. Schuldpreventie is een mix van maatregelen, activiteiten en voorzieningen. Deze zijn erop gericht om de financiële vaardigheden van inwoners te vergroten, zodat zij hun financiën op orde houden of krijgen. Preventie heeft er ook mee te maken dat mensen bekend zijn met de (gemeentelijke) schuldhelpverlening en dat men bereid is hulp te vragen. Bij problematische schuldsituaties wordt over het algemeen te laat hulp ingeroepen. Vroegsignalering is een onderdeel van preventie. Nog voordat het echt uit de hand loopt moeten er signalen zijn dat iemand risico loopt op (onoplosbare) schulden. Dit kan door samenwerking en informatie-uitwisseling met instanties zoals woningcorporaties, ziektekostenverzekeraars, CAK, energieleveranciers. Verder is een goed netwerk noodzakelijk met scholen, sportverenigingen, welzijnsorganisatie, kerken en de voedsel- en kledingbanken. Dit zijn de zogeheten vindplaatsen in het kader van de preventie.

3.2. Verordening termijn beschikking

Zoals in het vorige hoofdstuk is vermeld, dienen de gemeenten vanaf 1 januari 2021 in een verordening vast te leggen binnen welke termijn zij de beschikking voor schuldhelp afgeven. Deze termijn bedraagt maximaal 8 weken (conform Awb). Met deze nieuwe bepaling wordt het advies van de Nationale ombudsman opgevolgd om een wettelijke termijn in de gemeentelijke verordening op te nemen, waarbinnen de gemeente na het eerste gesprek over de hulpvraag moet besluiten of iemand voor een schuldenregeling in aanmerking komt.

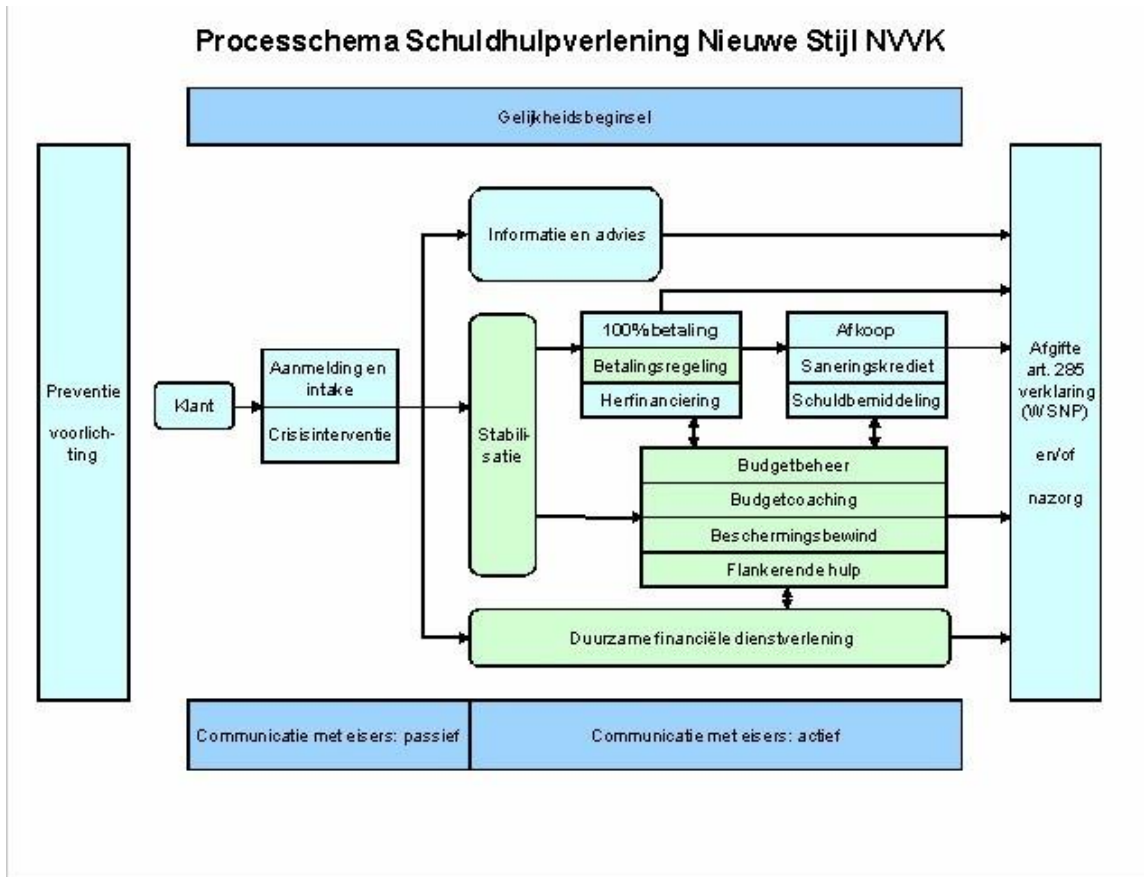
In de huidige praktijk in Dalfsen komt eigenlijk geen wachttijd voor. Iemand die zich meldt voor schuldhelpverlening krijgt ruwweg binnen twee weken een gesprek. Aan de hand van dit gesprek wordt bepaald wat het vervolgtraject is. Het vervolgtraject moet conform de nieuwe Wgs vergezeld gaan van een plan van aanpak en een beschikking. In de verordening is een termijn van maximaal 8 weken bepaald. De termijn zou korter kunnen, maar voor de zekerheid (d.w.z. om het risico van termijnoverschrijding te voorkomen) is gekozen voor de maximale termijn van 8 weken.

De verordening zal gelijk met dit beleidsplan aan de gemeenteraad worden aangeboden.

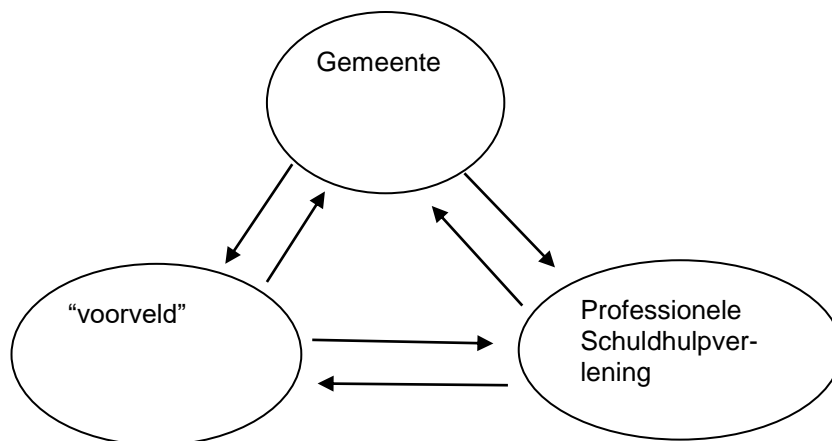
3.3. Uitvoering in netwerkstructuur

De kenmerken van de nieuwe Wgs zijn: vroegsignalering, gegevensdeling en een integrale aanpak. Op grond van deze kenmerken kiest de gemeente Dalfsen voor een brede insteek van de organisatie van de schuldhelpverlening. Oftewel een uitvoering via een netwerkstructuur. Deze insteek sluit aan bij de nieuwe visie op preventie en de toegang binnen het sociaal domein. De visie past binnen het project grip op sociaal domein en de evaluatie van het welzijnsbeleid. Binnen deze projecten wordt onderzocht hoe de sociale basisinfrastructuur als “voorveld” kan fungeren voor geïndiceerde zorg.

De gewenste uitvoering in Dalfsen is gebaseerd op de het processchema van de NVVK (Nederlandse Vereniging voor volkscrediet, de brancheorganisatie van schuldhulpverlening).

In grote lijnen zijn in Dalfsen drie systemen werkzaam die uitvoering geven aan dit proces.

3.4 Taakverdeling

Schuldhelpverlening bestaat uit een pallet van activiteiten. In de vorige paragraaf is beschreven binnen welke structuur de activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Meer concreet kunnen de activiteiten als volgt worden onderverdeeld.

Voorveld/sociale basisstructuur

- Melding
- Informatie en advies
- Intake + vervolgstappen
- Hulp bij formulieren/spreekuur
- Begeleiding Schuldhulproute
- Thuisadministratie/financieel maatje (kort- en langdurig)
- Scholing/budgetcursussen
- Ondersteuning fase A en fase B
- Campagnes, PR, voorlichting
- Nazorg

Gemeente

- Stabilisatie/fase A³
- Doorgeleiding fase B /Sociaal.nl
- Verwerken signalen betalingsachterstanden
- Maken plannen van aanpak
- Maken beschikkingen
- Contacten bewindvoering/bijzondere bijstand
- Adviseren kantonrechter bij verzoeken bewindvoering
- Voorlichting/campagnes

Professionele schuldhulpverlening/fase B

- Budgetbeheer
- Schuldbemiddeling/schuldregeling
- Schuldsanering/saneringskrediet
- Bewindvoering
- Ondersteuning ondernemers/zelfstandigen

3.5. Deelnemende partijen

Voorveld/sociale basisinfrastructuur

In het voorveld van de schuldhulpverlening zijn de volgende organisaties betrokken:

De Kern (maatschappelijk werk en sociaal-juridische dienstverlening), Humanitas Thuisadministratie, Schuldhulpmaatje, SaamWelzijn, Vluchtelingenwerk, Bibliotheek Dalfsen (inclusief Taalpunt),

³ Een schuldhulpverleningstraject kan uit 2 fases bestaan.

Fase 1 (fase A): Stabilisatiefase

De eerste fase gaat vooraf aan het werkelijke schuldregelingstraject. In deze periode dienen alle zaken op orde te worden gebracht om de kans van slagen in het minnelijke traject te vergroten. In deze fase vindt de aanmelding en intake plaats. Het doel is het toetsen van de zelfredzaamheid van de klant en het vaststellen van het probleem van de klant om een plan van aanpak te ontwikkelen.

Mocht de klant nog geen inkomensbeheer hebben, wat de schuldhulpverlenende organisatie wel nodig acht, dan wordt in deze fase budgetbeheer opgestart of beschermingsbewind aangevraagd.

In fase 1 wordt – in de meeste gevallen – nog geen contact met de schuldeisers gezocht. Het is afhankelijk van de schuldenaar hoe lang deze fase duurt, daar de schuldhulpverlenende organisatie afhankelijk is van de inspanningen van de schuldenaar en eventuele begeleidende instanties.

Fase 2 (fase B): Schuldregelingsfase

In de tweede fase treedt de schuldhulpverlenende organisatie op als tussenpersoon van de schuldenaar en schuldeisers, waarbij deze de belangen van alle betrokken partijen zo goed mogelijk behartigt. Doel is een regeling tot stand te voor een schuldenaar op te stellen.

woonstichting Vechthorst. Gezamenlijk vormen zij de netwerkorganisatie “orde op geldzaken gemeente Dalfsen”. Om de organisatie een stevige basis te geven wordt hiervoor een convenant opgesteld. Dit convenant dient tevens om de gegevensuitwisseling te borgen.

De meldingen en verwijzingen worden gestroomlijnd via de infopunten in de gemeente. Dit vormt de toegang tot eventuele andere voorzieningen. Bedoeling is op deze manier zo veel mogelijk preventief te werken.

Professionele schuldhulpverlening

De belangrijkste partner bij de professionele schuldhulpverlener is de organisatie Sociaal.nl. Deze organisatie voert in opdracht van de gemeente budgetbeheer en de schuldenregelingen uit. Namens de gemeente heeft Sociaal.nl het mandaat om een zogeheten Wsnp-verklaring af te geven aan de rechtbank. In deze verklaring wordt aangegeven dat alles is geprobeerd om een minnelijke regeling tot stand te brengen. Voor ondernemers wordt schuldhulpverlening geboden waarbij particuliere bureaus kunnen worden ingeschakeld voor advies. De bewindvoering wordt uitgevoerd door tal van bureaus. Een persoon kan zelf zijn of haar bewindvoerder uitkiezen.

3.6 Cijfers en financiën

Gegevens over de schuldhulpverlening betreffen met name de geregistreerde contacten en instrumenten die zijn ingezet. Gegevens over min of meer informele contacten (telefoontjes, gesprekken, korte hulp, e.d.) en het aantal gemeentelijke stabilisaties zijn niet geregistreerd. Dit vormen aandachtspunten in de komend periode.

Aantal bezoekers steunpunt formulieren	228*
Aantal trajecten thuisbegeleiding Humanitas	23*
Aantal stabilisaties Sociaal.nl	11
Aantal schuldbemiddelingen Sociaal.nl	16
Aantal budgetbeheer Sociaal.nl en GKB Drenthe	20
Aantal bewindvoeringen - door gemeente gefinancierd	120**
Aantal trajecten ondernemers	4

* Dit zijn aantallen uit 2019. Vanwege de Corona-crisis zijn de cijfers in 2020 veel lager. Het spreekuur/steunpunt is maanden dicht geweest.

** Dit aantal is als volgt onderverdeeld: 107 bewindvoeringen via de bijzondere bijstand; 10 bewindvoeringen via Sociaal.nl; 3 bewindvoeringen via GKB Drenthe.

Aan de uitvoering van de genoemde cijfers zijn de volgende uitgaven verbonden (cijfers 2020):

Subsidie Steunpunt formulieren (Humanitas)	€ 11.350	Voorveld
Subsidie thuisadministratie (Humanitas)	€ 20.890	Voorveld
Uitgaven Sociaal.nl en GKB Drenthe (excl Bewind)	€ 49.000	Professioneel
Kosten bewindvoering	€ 210.000	Professioneel
Kosten ondersteuning ondernemers	€ 6.000	Professioneel
Totaal	€ 297.240	

3.7 Intensiveringen

Intensivering gemeentelijke schuldhulpverlening

Om uitvoering te kunnen geven aan het beleidsplan verdienen de volgende punten extra aandacht.

1. Stabilisatiefase. Dit betreft met name de fase die voorafgaat aan de het opstellen van een formele schuldregeling. Door de stabilisatiefase bij de gemeente zelf uit te voeren zijn de kosten voor de (externe) professionele schuldhulpverlening laag (met name de kosten van Sociaal.nl). Bovendien blijft binnen de gemeente grip op de toegang tot de professionele schuldhulpverlening.
2. Het realiseren van een aansluiting op het landelijke knooppunt voor de signalen van betalingsachterstanden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het systeem van BKR, genaamd VPS (VindPlaats van Schulden).

3. Het afhandelen van de signalen uit het systeem VPS. Het aantal signalen wordt geschat op 50 per maand. De verwerking van deze signalen zal in eerste aanleg door de gemeente plaatsvinden.
4. Gebruik maken van het adviesrecht bij verzoeken om bewindvoering. Geschat wordt dat het om één advies per maand gaat. Naar aanleiding van het adviesrecht zullen er meer contacten zijn met bewindvoerders.
5. Betere registratie van het proces schuldhulpverlening (signaal, melding, intake, vervolgacties, resultaat, beschikking e.d.)
6. Gebruik maken van online-tools. Eén van de instrumenten voor de vroegsignalering is dat burgers zelf via het internet hun situatie kunnen beoordelen en op basis hiervan contact kunnen zoeken met de schuldhulpverlening. Hiervoor zijn diverse websites en tools beschikbaar zoals Geldfit of het Geldplan van het Nibud.
7. Professionalisering in het voorveld. Mogelijk dat in de verdere toekomst het voorveld zich kan ontwikkelen tot de toegang tot de schuldhulpverlening. Dit vereist dat een goede intake kan worden gedaan met daarna de juiste ondersteuning en eventueel doorverwijzing.
8. Langdurig thuisbegeleiding bij groep "moeilijk leerbaren". O.a. vanwege een slechte beheersing van de Nederlandse taal heeft een bepaalde groep intensievere en langdurige ondersteuning nodig.

Voorgesteld wordt voor een periode van twee jaar de gemeentelijke formatie uit te breiden met 12 uur per week, waardoor de totale formatie voor schuldhulpverlening uitkomt op 36 uur per week. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 20.000,- per jaar. In deze periode kan worden gezien hoeveel tijd is gemoeid met de nieuwe taken in het kader van de Wgs. Daarnaast wordt voorgesteld een bedrag van € 7.000,- per jaar aan te wenden voor de aansluiting met het systeem VPS. Tenslotte wordt een bedrag van € 7.000,- per jaar aangewend voor het inzetten van online-tools voor inwoners van onze gemeente.

3.8 Sturen en meten

In de inleiding zijn de doelen van het beleid beschreven:

Meerjarige doelen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het voorkomen dat mensen in de schulden terecht komen (preventie). 2. Het minder gebruik maken van professionele schuldhulpverlening; met name bewindvoering.
Activiteiten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het tijdig in actie komen als er signalen zijn de financiële situatie van mensen problematisch dreigt te worden. 2. Het ondersteunen van mensen met schulden, zodat hun problemen zich niet verergeren. 3. Het ondersteunen van mensen met problematische schulden door middel van een schuldregeling, zodat zij uitzicht krijgen op een schuldenvrije toekomst. 4. Bekendheid geven aan de dienstverlening m.b.t. schuldhulpverlening

Indicator		Bron	Nulmeting	2021	2022	2023
Aantal meldingen schuldhulpverlening		Suite		30	30	30
Aantal bezoekers spreekuren en infopunten		Registratie	228	230	230	230
Aantal trajecten thuisadministratie		Humanitas	26	26	26	26
Aantal aanmeldingen budgetbeheer		Sociaal.nl	15	10	10	10
Aantal bewindvoeringen		Administratie bijzondere bijstand	107	105	105	100
Aantal bezoekers online-tools		Website		100	100	100
Aantal meldingen via online-tools		Suite		10	10	10